

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: DKP og miljøet

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1987

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Hvem forurener

9 ud af 10 danskere mener, at industrien forurener for meget, viser en meningsmåling fra sommeren 1986. Og 6 ud af 10 mener, at der skal indføres strengere straffe for miljøsvineri.

Det er der god grund til at mene. Forureningen i Danmark udgør efterhånden en alvorlig trussel mod miljø og befolkning. - Men hvem er det egentlig, der sviner?

Nogle - især fra borgerlige kredse - forsøger at gøre det til den enkeltes problem. De ønsker, at alle, der køber plastikindpakkede varer og dagligt smider utrolige bunker affald ud, skal opfatte sig selv som miljø-svin, der må finde sig i at blive pålagt nye miljøafgifter. Det kan være afgifter på affald, rengøringsmidler, bekæmpelsesmidler o.s.v. - og pengene skulle så bruges til bekæmpelse af forureningen.

Mange politiske partier ser afgifter og bøder som en af de vigtigste måder at regulere miljøet på. De påstår, at man gennem prisme-kameraler gradvist vil kunne styre forbruget og produktionen i en mere miljøvenlig retning.

Men afgifter har kun en mindre, indirekte effekt - og hidtil er afgifter kun blevet brugt til at stoppe hullerne i statskassen. Desuden vender den form for beskatning den tunge ende nedad.

I stedet for afgifter og andre utilstrækkelige løsninger må der gribes effektivt ind - over for dem, der forurener. Og det er ikke dig eller andre almindelige forbrugere.

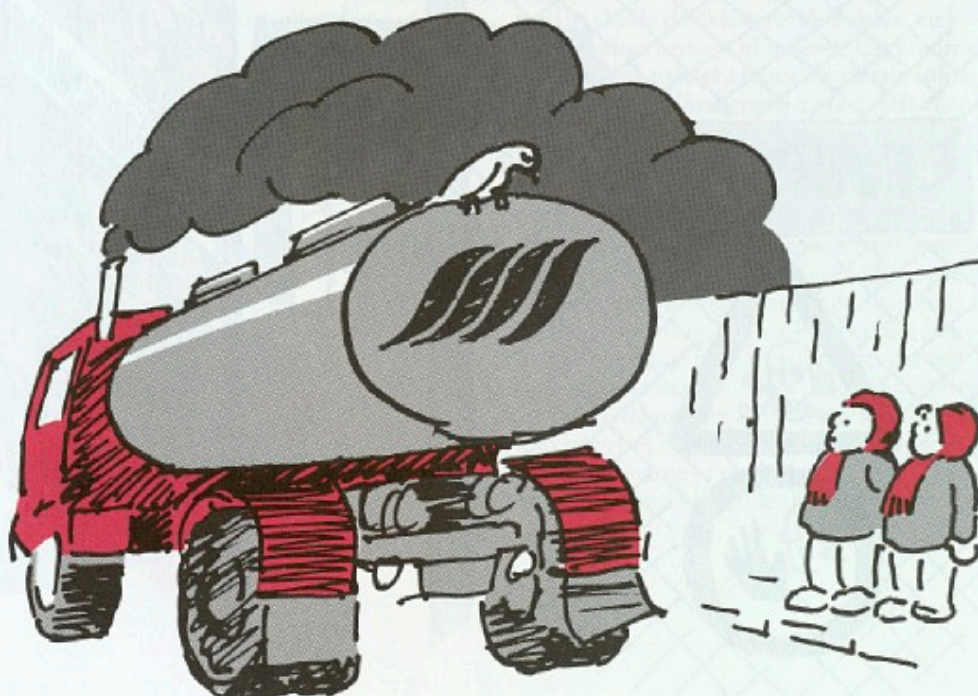

Superfos, Cheminova og alle de andre

Årsagen til forureningen skal først og fremmest findes i produktionen, hvor varerne fremstilles. Tænk blot på Superfos, Cheminova, NOVO og alle de andre kemikalie- og industrivirksomheder, der har stået bag de utallige miljøskandaler de seneste år. Og tænk på landbruget, hvis forurening er velkendt.

Der må sættes focus på industrien og landbruget. Her bruges ofte farlige stoffer og materialer. Her bestemmes varernes alt for korte levetid, før de ender som affald. Her bestemmes kvalitet, sundhedsgrad og miljøvenlighed - eller mangel på samme. Her

beslattes i virkeligheden hele vort forbrugsmønster – stort set uden for samfundets kontrol. Og afsætningen af varerne sker bl.a. gennem masser af farvestrålende tryksager. I industrien tages der ingen hensyn, når det gælder miljøet. Hvis det gavner profitten, at der anvendes og udledes miljøskadelige stoffer, gør man det. Og dansk miljølovgivning beskytter i højere grad erhvervslivets udfoldelsestrang end den beskytter natur og mennesker. Storforurenere er beskyttede, bl.a. gennem Miljøankenævnet, hvor industrifolk sidder og frikender hinandens forurenende virksomheder.

Bedre kontrol!

Det er vigtigt, at kommuner, amter og miljøstyrelsen bruger deres kompetence og pligt til løbende at undersøge og kontrollere virksomhedernes produktion. Der skal om nødvendigt gribes ind med krav om ændringer eller standsning af produktionen, til forholdene er bragt i orden.

Det kræver, at de offentlige miljømyndig-

heder får flere ressourcer og større ekspertise til deres rådighed. Og det kræver udvidet uddannelse og forskning på området.

Desuden må Miljøankenævnet fjernes. Sidste instans i klagesager må naturligvis være den politisk ansvarlige miljøminister – ikke det erhvervsdominerede ankenævn.

De forurener Du betaler

I dag har man latterlige bødestrafte for forurening. Det betyder, at det er skatteyderne, der må betale, når der skal renses efter forurening.

Princippet om, at »forureneren betaler«, bliver reelt til, at man kan betale sig fra en forurening. Og billigt.

Det er ikke nok med bødestraf. En storforurener skal ikke gentagne gange kunne betale sig fra at ødelægge miljøet.

Et stadigt miljøsvineri må betyde, at virksomhedsejeren fratages retten til at drive den forurenende produktion. Virksomheden kan eventuelt overtages af det offentlige.

Affald og genbrug - Et eksempel:

Affald er et af vor tids helt store miljøproblemer.

I Danmark produceres der årligt godt 5 millioner tons affald - mere eller mindre giftigt. Cirka halvdelen er erhvervsaffald.

Mængderne forventes at ville stige - og det vil betyde endnu større forurening fra lossepladser og forbrændingsanlæg samt et kolossalt ressourcespild.

Hidtil har regering og folketing ikke interesseret sig synderligt for problemet med de stærkt stigende affaldsmængder eller med deres giftighed. Man har kun søgt at løse problemet med at skaffe de eksisterende bunker væk - uden særlige hensyn til miljøet. Og kommunerne har så måttet afbøde de værste følger, når der er sket forurening af jord, luft eller vand.

Indtil nu har kommunerne kun skullet skaffe affaldet bort fra de enkelte husstande. Men fra 1. januar 1987 er bortskaftelse af erhvervsaffald også et kommunalt anliggende. Men man har stadig ikke givet miljømyndighederne store muligheder for at blande sig i, hvilke typer affald, produktionen må frembringe - endsige hvilke produkter, der må fremstilles eller importeres. Miljøministeren kan forbyde brugen af visse stoffer, men har kun benyttet denne mulighed i få tilfælde. Storforurenerne er stadig beskyttede. Man griber ikke ind ved kilden til problemerne.

Hvad må der gøres?

Først og fremmest må der stilles krav til produktionen:

Virksomhederne skal pålægges at indføre *renere teknologi*, så spild kan forhindres, affaldsmængderne mindskes og forureningen stoppes.

Overflødig emballage, engangsmaterialer, reklamer m.v. må afskaffes.

Retursystemer, som vi kender fra bl.a. ølflasker, kan udvikles til andre områder. Det kræver blot en vis standardisering af produktionen.

Miljøfarlige stoffer og materialer skal forbydes. Nye stoffer må først bruges i produktionen, når det er bevist, at de ikke medfører sundhedsfare eller miljøgener.

Alle produkter må forhåndsgodkendes, før de sendes i handelen. Der skal stilles krav til de varer, der produceres:

Kvalitet, nul giftstoffer, egnethed til genanvendelse osv.

Det vil betyde, at den enkelte virksomheds *samlede* produktion, indretning og tilrettelæggelse skal godkendes i stedet for, som det er i dag, at miljøgodkendelser kun handler om den forurening, virksomheden sender ud. Og der må stilles krav om *genanvendelse*.

I affaldet ligger der store ressourcer og værdier, som det er oplagt at udnytte. Og forståelsen for genbrugstanken er da også vokset stærkt de senere år.

I dag satser en del erhvervsfolk på at opnå milliontilskud fra statskassen til oprettelse af privat genbrugsproduktion. Og dermed vil driften af genbrugsområdet blive styret af profitinteresser i stedet for samfundshensyn.

Det er vigtigt, at genbrugsområdet *ikke* gøres afhængigt af private økonomiske interesser, hvis der skal sikres en stabil og effektiv udvikling af hele dette område.

I stedet må der udvikles en effektiv, offentlig genbrugsproduktion – med kommunale eller fælleskommunale fabrikker og anlæg i snæver sammenhæng med hele affaldsbortskaffelsen.

Ved udvikling af genbrugsområdet vil der kunne skabes mange nye arbejdspladser, ligesom krav til virksomhederne om indførelse af renere teknologi vil give grundlag for nye produktioner og dermed arbejdspladser.

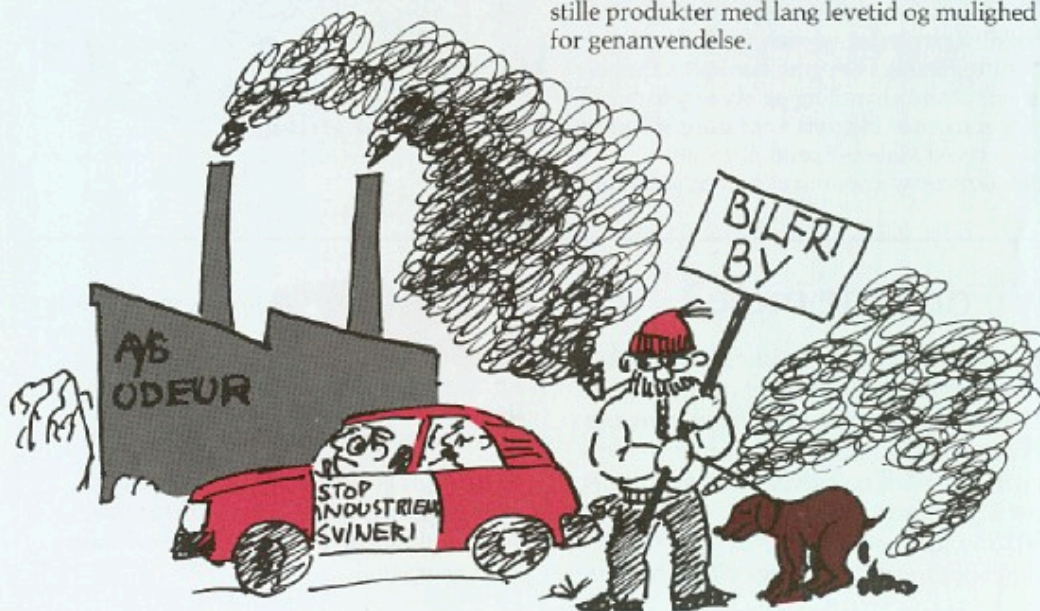
Vigtige krav til genanvendelsespolitik

1. Det genanvendelige affald skal indsamles og behandles med henblik på at kunne omdannes til nye råstoffer eller produkter. Affaldet skal før indsamling sorteres ved kilden, som det allerede i et vist omfang sker med husholdningsaffald. Erhvervsvirksomheder skal ligeledes have pligt til at sortere deres affald.
2. Der skal etableres *offentlige produktionsvirksomheder* til oparbejdning af affald til nye råstoffer (glas, papir, plast, bygningsaffald, metal m.m.). Næsten alt erhvervsaffaldet og ca. 2/3 af husholdningsaffaldet er egnet til genindvinding af råstoffer.
3. Der skal oprettes *komposteringsanlæg* til behandling af dele af det sorterede hus-

holdnings- og haveaffald. Ca. 1/3 af husholdningsaffaldet er egnet til kompostering – og komposten kan spare kunstgødning og spagnum til jordforbedring.

4. Der skal ske en tilbundsgående *registrering af samfundets materialestrømme*, så der skabes overblik over, hvilke stoffer der bruges og hvor de befinder sig. Det er nødvendigt for at sikre og kontrollere produktionen på den enkelte virksomhed, og for at produktion og forbrug kan udgøre et lukket økologisk kredsløb.
5. Forskningen på hele genanvendelsesområdet skal udvides.

Allerede i dag er der mange uudnyttede muligheder for produktion på grundlag af genbrug. Disse muligheder vil øges i takt med, at virksomhederne omstilles til at fremstille produkter med lang levetid og mulighed for genanvendelse.

Miljøkamp er klassekamp

Miljøkampen er en væsentlig del af klassekampen. Det drejer sig i virkeligheden om folkemagt mod pengemagt.

»Det koster penge at bekæmpe forureningen«, siger miljøministeren, de borgerlige partier, industri og landbrug beklagende, når befolkningen kræver handling.

De borgerlige partier forsøger at tilsøre problemernes årsager og deres omfang – for at forhindre reelle indgreb mod storforurenerne i landbrug og industri.

De viser kun vilje til smålapperier for skatteydernes regning – men de bruger mange smukke ord om deres indsats for miljøet. Socialdemokratiet og SF prøver at etablere et andet flertal i Folketinget mod regeringens miljøpolitik. De fremstår dog ikke som et reelt alternativ, dels fordi de har indgået forlig med de borgerlige om justeringer i miljølovgivningen, og dels fordi deres egne løsningsforslag i høj grad har haft karakter af symptombehandling og afværgeforanstaltninger fremfor indgreb, som stopper forureningen ved kilden – i produktionen.

Befolkningens krav om et rent og sundt miljø

må være udgangspunktet for et kommende arbejderflertals miljøpolitik. Miljøspørgsmålet må indgå langt stærkere i dagens debat om et arbejderflertal.

For et arbejderflertal er »justeringer« en utilstrækkelig politik. Der må tages fat om ondets rod. Arbejderpartierne må alliere sig med alle miljøbevidste kræfter i en indsats for at få skabt en ny miljøpolitik. Det er ikke de mange smukke ord, men handling, der tæller.

Vil du vide mere?

Danmarks kommunistiske Parti har her præsenteret dele af partiets miljøpolitik.

Vi har flere ideer og krav, som vi mener, det er værd at slås for, og som arbejderpartierne i fællesskab bør få gennemført for at forbedre miljøet.

Vil du vide mere om partiets politik, er du velkommen til at ringe eller skrive til

DKP

Danmarks kommunistiske Parti
Dr. Tværgade 3, 1302 Kbh. K, tlf. 01 14 01 14

Vi vil også gerne deltage i diskussioner eller på anden måde gøre rede for vore synspunkter, og du er altid velkommen med spørgsmål.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk